

Список використаних джерел

1. Глушакова Н. А. Розвиток креативної особистості засобами інформаційно-комунікаційних технологій на уроці німецької мови. Рецензія на матеріали опису передового педагогічного досвіду. URL: http://natagluschakowa.blogspot.com/2016/10/blog-post_28.html (дата звернення: 28.03.2023).
2. Годованець Н. І. Використання сучасних інформаційних технологій при вивченні іноземної мови. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія “Педагогіка, соціальна робота“. Випуск 35. URL: <https://cutt.ly/07iO8uC> (дата звернення: 28.03.2023).
3. Гончаренко М. С., Кучук Н. Г. Вплив інформаційних технологій на навчання студентів класичного університету. Вісник Харківського національного університету. Серія: Валеологія: Сучасність і майбутнє. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/46591114.pdf> (дата звернення: 28.03.2023).
4. Жуковська А. Л. Комп’ютерні технології навчання як запорука якісної освіти у світлі сучасних новітніх інформаційних досягнень. URL: <https://studentam.net.ua/content/view/7557/97/> (дата звернення: 28.03.2023).
5. Петрова О. Б., Попова Н. О., Акавець І. В. Застосування інтернет-ресурсів у навчанні іноземних мов як реалізація основних дидактичних принципів. Застосування інтернет-ресурсів у навчанні іноземних мов як реалізація основних дидактичних принципів. Сучасна україністика: наукові парадигми мови, історії, філософії. Збірник статей III Міжнародної наукової конференції. Харків, ВД “ІНЖЕК”, 2012. URL: <https://repo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/2813/1/%D0%97%D0%90%D0%A1%D0%A2%D0%9E%D0%A1~1.PDF> (дата звернення: 28.03.2023).
6. Науменко В. В. Практичні матеріали до вивчення німецької мови в умовах змішаного навчання (навчально-методичний посібник). URL: <https://cutt.ly/Z7iPj7m> (дата звернення: 28.03.2023).
7. Філонова М. В. Сценарії застосування сучасних інформаційних технологій у процесі формування іншомовної компетентності з теми «Medien» на уроці німецької мови. URL: <https://cutt.ly/r7iAm5Q> (дата звернення: 28.03.2023).

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент Титаренко О.І.

ПРОБЛЕМА ДЕФІНІЦІЇ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ У ВІТЧИЗНЯНІЙ І ЗАРУБІЖНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ СИСТЕМАХ

Шевченко К.В.

*Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
e-mail: shevchenko.kateryna218@vu.cdu.edu.ua*

Проблемою виявлення та врахування індивідуальних відмінностей дітей під час навчання та виховання цікавились ще античні мудреці. Проте активною розробкою теоретичних засад упровадження індивідуалізації у навчальний процес науковці почали порівняно нещодавно. Причина цьому полягала в поширенні масових форм навчання, зокрема, класно-урочної системи [3].

Попри поширене використання терміну «індивідуалізація» у наукових працях із педагогіки, значення, які вкладають у нього автори цих праць, можуть істотно різнитися. Так, В. Крутецький під цим поняттям розуміє таку побудову навчально-виховного процесу, за якого вчитель регулює роботу кожного учня відповідно до його досвіду, здібностей, характерологічних рис, обсягу оперативної пам'яті та емоційного стану на занятті та з урахуванням комфортного для учня темпу та манері навчання [див. 2, с. 12].

Натомість А. Кірсанов розглядає індивідуалізацію навчання як забезпечення навчально-виховної діяльності відповідно до цілей навчання і об'єктивних пізнавальних можливостей класу, груп учнів і окремих учнів [див. 2, с. 19].

У своїх дослідженнях В. Онищук трактує це поняття як систему організаційних, дидактичних і методологічних заходів, метою якої є забезпечення оптимальних умов для якомога ефективного навчання і різнобічного розвитку кожного учня з огляду на його актуальні динамічні можливості [4]. На думку науковця, впровадження індивідуалізації у навчальний процес можна розглядати на трьох рівнях:

- врахуванні загальних можливостей учнів на різних етапах його навчання і розвитку;
- диференційованого підходу;
- індивідуального підходу [див. 5].

На думку В. Володька, індивідуалізації навчання можливо досягти за умов правильно побудованої системи взаємодій між суб'єктами навчально-виховного процесу з активним урахуванням індивідуальних можливостей кожного учня та пошуку засобів для подолання негативних чинників впливу на результат навчання та формуванню гармонійної індивідуальної особистості [1].

Проблему визначення дефініції індивідуалізації свого часу досліджувала І. Унт. Проаналізувавши відповідну педагогічну літературу, естонська науковиця дійшла висновку, що деякі дослідники використовують терміни «індивідуальний підхід», «індивідуалізація» та «диференціація» як тотожні одне одному. Вважаючи недоцільним об'єднання цих понять в один синонімічний ряд, І. Унт пропонує власне тлумачення індивідуалізації, а саме: врахування індивідуально-психологічних особливостей учнів в усіх формах і методах навчально-виховного процесу [6]. Науковиця також наголошує на принциповій різниці між індивідуальним підходом та індивідуалізацією: перше поняття означає педагогічний принцип навчання за індивідуальною моделлю, тоді як друге – його втілення у життя [6].

Згідно з визначенням індивідуалізації американських освітян, навчальні цілі повинні залишатися однаковими для всіх, але учні можуть опановувати матеріал із різною швидкістю і ступенем заглибленості відповідно до їхніх навчальних потреб [8].

Відмінної думки дотримується німецька професорка М. Айзенман, яка розглядає індивідуалізацію як максимальний ступінь реалізації диференціації. На її думку, роль вчителя полягає у створенні умов для індивідуального

самонавчання або автономного навчання школярів. Задля досягнення цієї мети він пропонує учням на уроці різні варіанти активностей, що допомагатимуть учням відчувати себе більш впевнено та отримати певний контроль над освітнім процесом [7].

Можемо зробити висновок, що попри наявність певних відмінностей у вище згаданих тлумаченнях, у їхній основі лежить орієнтація навчально-виховного процесу на індивідуальні характеристики учнів. Однак, у більшості випадків сам учень не має активного впливу на освітній процес, оскільки траєкторію навчання для нього формує вчитель.

Список використаних джерел:

1. Володько В. М. Індивідуалізація процесу навчання як принцип неперервної педагогічної освіти. Система неперервної освіти: здобутки, пошуки, проблеми : Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. у 6-ти кн. Чернівці, 1996. Кн. 5. С. 85–87.
2. Годованюк Т. Л. Індивідуальне навчання у вищій школі : Монографія. Київ, 2010. 160 с.
3. Заліток Л. Досвід В.О. Сухомлинського з індивідуалізації та диференціації шкільного навчального процесу. Молодь і ринок. 2015. № 7. С. 92–97
4. Онищук В. А. Дидактика современной школы. Київ : Рад. шк., 1987. 351 с.
5. Симонович Н. В. Теоретичні основи індивідуалізації трудового навчання. Педагогіка вищої та середньої школи. 2012. № 36. С. 290–294.
6. Унт И. Э. Индивидуализация и дифференциация обучения. Москва : Педагогика, 1990. 188 с.
7. Eisenmann M. Teaching English: Differentiation and Individualisation. Paderborn : Schöningh, 2019. 245 p.
8. U.S. Department of Education, Office of Educational Technology . Transforming American Education: Learning Powered by Technology. Washington, D.C. : Education Publications Center, 2010. 120 p.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент Титаренко О.І.

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НА УРОКАХ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ

Шевченко Л.О.

*Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
e-mail: schewtschenko.larisa@gmail.net*

Комунікативна компетентність - це здатність ефективно спілкуватися з іншими людьми, що включає в себе розуміння різних аспектів мови та мовного повідомлення, вміння використовувати мовні засоби для досягнення різних комунікативних цілей, а також уміння вести діалог та взаємодіяти в різних ситуаціях. Комунікативно компетентна людина вміє не тільки ефективно слухати та розуміти інших людей, сприймати не лише слова, а й невербальні сигнали; також вміє передавати свої думки та ідеї, користуватися мовними засобами для